

פרוטוקול וועדת איכות הסביבה

נושא הפגישה: הפרדה לשני זרמים

תאריך 17/06/15

נוכחים:

סיגל שיינמן – יו"ר הוועדה ומחזיקת תיק החינוך הממלכתי, דני גולברי – מ"מ מנהלת מחלקת איכות הסביבה, סיגל – מזכירת מחלקת איכות הסביבה,

נציגי ציבור – אילן אפלבוים, דורית אמיר, טליה סמולש, ענת קצנשטיין, איילת לביא, שולי גל, ליאורה ניצן, איילת כספי, מיכל בן הגיא (יש להשלים לפי הרשימה)

עמיעד לפידות – מלווה פרויקט "מהפך בפח"

1. פתיחת הישיבה

סיגל שיינמן: מטרת הפגישה היא סקירת תוכנית "מהפך בפח".

2. סקירת מצב תוכנית "מהפך בפח" – עמיעד לפידות ודני גולברי

רקע – ראש העין היא אחת מ-31 הערים הראשונות אשר אמצו את ההפרדה לשני זרמים. תוכנית "מהפך בפח" התחילה בראש העין בסוף שנת 2012 עם שתי שכונות, ועד אמצע 2014 התשתית נפרסה על כל העיר. כיום לכל משקי הבית בעיר אפשרות להפריד לשני זרמים. כל משק בית שנכנס לתוכנית קבל 2 פחים, ביתי וחיצוני, וכן הדרכה.

הצלחת התוכנית נמדדת בשלושה מדדים:

- % התושבים המפרידים באופן קבוע
- איכות ההפרדה
- הפחתת כמות האשפה המוטמנת

בשני הפרמטרים האחרונים ישנה הצלחה לתוכנית.

- איכות ההפרדה בקרב המשפחות המפרידות גבוהה
- כמות האשפה המוטמנת ב-2014 הייתה זהה לכמות שהוטמנה ב-2013 וזאת למרות הגידול באוכלוסיה

לעומת זאת הנתונים מראים כי 75% ממשקי הבית בעיר אינם מפרידים.

מהניסיון של ערים אחרות ניתן ללמוד שאחת ההתנגדויות המרכזיות של תושבים להפרדה היא בעיית הריח בפחים. ישנן ערים אשר דורשות מקבלן הפינוי לשים רסק עץ בתחתית כל פח, דבר המונע באופן מלא את הריחות והרימות. לאחרונה חודש החוזה מול הקבלן בעיר, אולם דרישה זו לא הוכנסה. הקבלן מחויב לשטוף את הפחים אך לא ברור האם זה מתבצע.

בעיה נוספת שעלתה קשורה לאתר הפינוי – אתר הפינוי הנוכחי של החומר האורגני גובה דמי טיפול שאינם שונים בהרבה מדמי הטיפול בהטמנה. דבר זה גורם לכך שהעירייה אינה חוסכת מהתהליך, בניגוד לתחזית הראשונית. המשרד להגנת הסביבה מודע לבעיה זו ומטפל בה, אך נכון להיום אין לעירייה תמריץ מספיק טוב להמשיך ולהשקיע בפרויקט.

לאור מחלתה של דפנה לביא, העומס הרב במחלקה והמחסור בכ"א, אין היום תוכנית המשך ל"מהפך בפח".

3. המלצות של עמיעד לפידות

לאור הצלחת הפרויקט בפרמטרים של איכות ההפרדה והפחתת האשפה המוטמנת יש לראש העין אפשרות להפוך למובילה בתחום, ולהצטרף לרשויות נוספות כגון זכרון יעקב. לצורך כך ניתן לעשות מספר מהלכים:

- שיפורים תפעוליים – הוספת רסק עץ בפחים, יעול קווי האיסוף וע"י כך לחסוך כסף לעירייה
- הוספת הפרדה לזרם שלישי של אריזות תוך שימוש בשקיות יעודיות שיסופקו בהתחלה על ידי העירייה (כך שלא יהיה צורך בפח שלישי). תחת אריזות נכנסים הבקבוקים, אריזות הקרטון, קופסאות האוכל למינהן, קופסאות שימורים, ועוד. בצורה זו יש מענה מלא ברמה הביתית לכל סוגי האשפה, דבר שעוזר מאד לתושבים ומקל את ההפרדה.
- לשנות את אתר הפינוי או לדאוג לקבל את ההחזר מהמשרד להגנת הסביבה

4. דיון

איילת כספי: מציעה להוסיף פח כתום גם במרכזי המחזור השכונתיים

רוב המשתתפים תומכים בהוספה של זרם אריזות שיפונה בשקיות

סיגל: יש טענות של תושבים שהן האשפה האורגנית והן האשפה הרגילה הולכות בסופו של דבר לאותו מקום.

דני: אכן המשאיות כולן מגיעות לאותו אתר אך שם כל סוג מקבל את הטיפול המתאים, ואין ערבוב.

רוב המשתתפים מסכימים שיש לוודא שבשכונות החדשות מרכזי האשפה בכל בניין מתאימים להפרדה ל-3 זרמים

ליאורה: חייבים לבנות תוכנית המשך כמה שיותר מהר, לא ניתן לחכות עד שדפנה תחזור ויש למצוא פתרון מיידי.

5. הצעות שעלו בדיון:

- לעשות תחרות הבניין המפריד שבה בניין שיעמוד ביעד שיקבע לו יקבל פרס מהמחלקה לאיכות הסביבה
- לעשות תחרות השכונה המפרידה, כולל פרס לשכונה ויום שיא עירוני
- מומלץ לארגן ביקור בזכרון יעקב ללמוד על הקורה שם
- לצאת בקמפיין נרחב בעיר להעלאת המודעות

6. סיכום – סיגל:

נושא ההפרדה במקום מחובר חזק מאד לפרויקט 20:20 אליו יש לראש העירייה מחויבות רבה. דרך זה נוכל לקדם את הנושא.

יש להמשיך את המהלך ולראות מה הדרך הנכונה להגיע לתושבים שאינם מפרידים.

זיהינו שהפן התפעולי הוא קריטי להצלחה, בעיקר בכל הקשור לריח.

עלינו לבחון האם הועדה ממליצה על כניסה לפיילוט של הפרדה ל-3 זרמים, הן בעיר הקיימת והן בשכונות החדשות

7. החלטות:

1. החל מהפגישה הבאה לא יהיו כלים חד פעמיים בישיבה

2. הפגישה הבאה תהיה ב-8/7